

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Sydøstjyske Net A/S over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af den 7. februar 2006
OM Afslag på forhøjelse af indtægtsrammen for 2004

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

NÆVNETS Nævnformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr.polit Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
I SAGEN Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Konsulent, civilingeniør Knut Berge

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse af 7. februar 2006 stadfæstes
AFGØRELSE

Sagens problemstillinger

Sydøstjyske Net A/S (herefter benævnt klager) har ved oprindelig klage af den 3. marts 2006, modtaget i Energiklagenævnet den 6. marts 2006, påklaget Energitilsynets afgørelse af 7. februar 2006 vedrørende afslag på forhøjelse af indtægtsrammen for 2004.

Sagen vedrører spørgsmålet, om klager er berettiget til en forhøjelse af indtægtsrammen for 2004 som følge af forøgede omkostninger til forsikring.

Den påklagede afgørelse

Energitilsynet traf den 7. februar 2006 over for klager sålydende afgørelse:

"N1 A/S – ansøgning om forhøjelse af 2004-indtægtsrammen for Sydøstjyske Net på baggrund af øgede forsikringspræmier

Ved brev af 19. januar 2005 har N1 på vegne Sydøstjyske Net med henvisning til bek. 899 om indtægtsrammer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder § 6, stk. 3, nr. 10 ansøgt Energitilsynet om forhøjelse af indtægtsrammen for 2004 med kr. 400.000 på baggrund af stigende forsikringspræmier.

Til brug ved sagens behandling anmodede Tilsynet ved brev af 10. januar 2006 om, at der for Sydøstjyske Net blev indsendt opgørelse over de i 2004 afholdte omkostninger til hver af de omkostningsposter, der er anført i bek. 899 § 6, stk. 3, nr. 1-11. Endvidere skulle oplyses, hvornår forsikringsaftalen blev indgået og baggrunden for, at omkostningsstigningen var uforudset, da Sydøstjyske Net i efteråret 2003 anmeldte rådighedsbeløbet for 2004 til Eltra. Endeligt skulle oplyses, hvad der samlet set for de tilsvarende omkostningsposter blev lagt til grund ved anmeldelsen af rådighedsbeløbet for 2004 til Eltra.

Ved brev af 26. januar 2006 har N1 på vegne Sydøstjyske Net oplyst, at Sydøstjyske Net er indgået i samarbejde med N1 fra 1. juli 2003. Forsikring af hele elforsyningsnettet er sket med virkning fra 1. januar 2004 og aftale herom er indgået ultimo 2004. Endvidere har N1 oplyst, at der til grund for opkrævningen af rådighedsbeløbet for 2004 blev lagt 139.000 kr. til grund. Det opkrævede beløb for Sydøstjyske Net (efter fordeling mellem selskaberne, der administreres af N1) udgjorde kr. 538.000. Omkostningsstigningen beløber sig således til kr. 399.000.

Efter bek. 899, § 6, stk. 3 kan Energitilsynet godkende, at en virksomheds indtægtsramme og tariffer i særlige tilfælde kan forhøjes, hvis virksomheden kan dokumentere, at der for en række omkostningsposter set under et – med henblik på opretholdelse af forsyningssikkerheden – opstår væsentlige meromkostninger i forhold til det, som er lagt til grund ved fastsættelsen af tarifferne pr. 1. januar 2004, og hvis disse meromkostninger ikke kunne forudses på tidspunktet for offentliggørelsen af tarifferne.

Energitilsynet skal herved meddele, at Tilsynet – jf. bek. 899, § 6, stk. 3 - ikke kan godkende en forhøjelse af indtægtsrammen for 2004.

Energitilsynet lægger herved til grund, at Sydøstjyske Net indgik i N1 samarbejdet 1. juli 2003 forud for fastlæggelsen af rådighedsbeløbet for 2004 hos Eltra i efteråret 2003. Meromkostningen findes således at kunne forudses, idet forsikringsaftalen for de øvrige selskaber i N1 var indgået i 2002.

[...]"

Klagen til Energiklagenævnet

Klager har påstået sin indtægtsramme for 2004 forhøjet med kr. 400.000, svarende til forøgelsen i 2004 af klagers udgifter til forsikring af netaktiver.

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 2 af 10

Om baggrunden for klagen har klager bl.a. oplyst følgende:

"[...] klagens hovedsynspunkt er, at Energitilsynets afgørelse er urimelig restriktiv i forhold til at øge forsikringsomkostningerne. Problemet er her, at Energitilsynets afgørelse ikke tager højde for, at forøgede omkostninger til forsikring er nødvendig af hensyn til forsyningssikkerheden. Af samme grund må disse omkostninger anses for nødvendige i indtægtsrammereglernes forstand med den virkning, at de kan indregnes i Sydøstjyske Net A/S' indtægtsramme. [...]"

"[...] vi [kan] hermed supplerende oplyse, at beslutning om ændring af Sydøstjyske Net A/S' forsikringsforhold først blev truffet af bestyrelsen i møde den 18. november 2003 og derfor ikke kunne indgå i de budgetværdier fra august 2003, der danner udgangspunkt for fastsættelsen af rådighedsbeløbet. Kopi af referat fra bestyrelsesmødet er vedlagt. [...]"

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Af referatet af klagers bestyrelsesmøde den 18. november 2003 fremgår det vedrørende dagsordenens pkt. 7, "Forsikringsforhold":

Side 3 af 10

"Der var til mødet udsendt en indstilling med følgende redegørelse:

Sydøstjyske Net (og tidligere Skærbækværket) har indtil nu alene haft brandforsikret stationsanlæggene, incl. transformerne.

Til sammenligning gælder, at de øvrige partnere i N1, Midtjyske Net og Syd Net alle har haft en forsikringsmæssig dækning svarende til en såkaldt udvidet tingsskade af alle anlæg.

Vurdering af de forsikringsmæssige behov bør ses som en afvejning af en eventuel skades omkostningsomfang i forhold til selskabets risikovillighed og økonomiske formåen, for eksempel målt som omsætning, netværdier/kapitalstørrelse. Tidligere skulle en risiko for en skade til eksempelvis 5-10 mio.kr. ses i forhold til kraftværkets omsætning i størrelsesorden mia. kr. Med Sydøstjyske Nets nuværende økonomiske størrelse vil en større omkostningstung skade frembyde en uforholdsmæssig stor risiko og belastning for selskabet.

Ifølge forsikringsmæglervirksomheden Marsh vil en udvidet tingsskadeforsikring omfattende 150 kV nettet koste ca. 600 t.kr. pr. år ved en selvrisiko på 50 t.kr. Det er forudsat, at 60 kV netdelene er udskilt til ejerne. Dækningen omfatter brand/vand/storm, maskinskade, all-risks, meromkostning mv. for alle anlæg incl. ledninger og søkabler (maks. 15 mio. kr.). Hermed indstilledes det til bestyrelsen at den forsikringsmæssige

dækning af selskabets 150 kV anlæg ændres til en såkaldt udvidet tingsskadeforsikring fra 1. januar 2004.

P. Sørensen fandt, at det var en dyr løsning.

B. Terkelsen oplyste, at man arbejder på at få en pakkelsning, som forsikringsmæssigt omfatter alle 3 selskaber.

På spørgsmål fra formanden kunne B. Terkelsen oplyse, at man endnu ikke ved, om der derved bliver tale om en besparelse. Man vil få sagen på plads inden 1. januar 2004.

K. Ross Sørensen spurgte, om man har regnet på, hvad en selvforsikringsordning indenfor Eltra-området kunne beløbe sig til. B. Terkelsen svarede, at dette ikke var undersøgt.

Der var ikke yderligere kommentarer, og indstillingen var hermed godkendt."

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 4 af 10

Foranlediget af Energitilsynets bemærkninger til sagen, som er gengivet nedenfor, har klager yderligere oplyst følgende:

"Efter at have gennemgået Energitilsynets bemærkninger [...] fastholder Sydøstjyske Net A/S sine tidligere indtagne standpunkter i sagen. Den relevante beslutning vedrørende forsikringsomkostningerne blev først truffet efter det foreløbige budget, der hvilede på et aconto princip, blev indberettet til Eltra. Der henvises supplerende til vedlagte skrivelse af 22. juni 2006 fra Vice President Jørgen Damgaard Andersen, Marsh A/S.

Det fremgår af skrivelsens indhold, at præmiestigningerne skyldes udefra kommende forhold. Omfanget af disse stigninger kunne ikke forudses af Sydøstjyske Net A/S den 2. september 2003, allerede fordi præmien først blev prøvet ved et udbud gennemført i december 2003.

[...]"

Af Vice President for Marsh A/S Jørgen Damgaard Andersens skrivelse af 22. juni 2006 fremgår det:

"Sydøstjysk Nets præmie på tingsskade steg markant meget i perioden 1. januar 2003 til 31. december 2003.

Det skyldtes den usædvanlige situation forsikringsbranchen befandt sig i efter 11. september 2001 samt efterfølgende naturkatastrofer. Det var vanskeligt at få realistiske præmier fra forsik-

ringsselskaberne på risici som Sydøstjyske Net og anden infrastruktur med terrorrisiko, da forsikringsselskaberne ikke havde deres genforsikringskontrakter på plads. Det tog tid at forklare, at terrorrisikoen er begrænset.

Stigningen, som vi ikke fandt rimelig, besluttede vi at prøve ved et udbud af forsikringen i december 2003 med virkning fra 1. januar 2004.

Præmien for Sydøstjyske Net steg i 2004 til ca. DKK 635.000. Der er en mindre usikkerhed, fordi N1 nu var dannet, og præmien derfor må beregnes forholdsmæssigt.”

Energitilsynets bemærkninger

Energitilsynet har over for Energiklagenævnet fastholdt den trufne afgørelse.

Til støtte for afgørelsen har Energitilsynet supplerende udtalt følgende:

”Klagen angår Energitilsynets afslag af 7. februar 2006 på forhøjelse af indtægtsrammen for 2004 med 400.000 kr., jf. § 6, stk. 3 i indtægtsrammebekendtgørelse 899 af 30. august 2004.

[...] klagens hovedsynspunkt er, at Energitilsynets afgørelse ikke tager højde for, at forøgede omkostninger til forsikring er nødvendig af hensyn til forsyningssikkerheden.

[...] supplerende til dette [er] anført, at beslutningen om ændring af Sydøstjyske Net A/S’ forsikringsforhold først blev truffet af bestyrelsen i møde den 18. november 2003, der dannede udgangspunkt for fastsættelsen af rådighedsbeløbet. Sydøstjyske Net henviser herved til et vedlagt referat fra bestyrelsesmødet den 18. november 2003 i Sydøstjyske Net.

Af referatet fra mødet den 18. november 2003 fremgår bl.a., at Sydøstjyske Net indtil da alene havde brandforsikret stationsanlæggene, inkl. transformere. Det var uafklaret, om der ville blive tale om en besparelse, blev det oplyst. En udvidet forsikring ville koste ca. 600.000 kr. årligt ved en selvrisiko på 50.000 kr. blev det oplyst.

Energitilsynet skal hertil indledningsvis bemærke, at med lov nr. 494 af 9. juni 2004, § 1, nr. 55 blev fastlagt nye vilkår for net-selskabernes indtægtsrammer. Efter § 1, nr. 55 skal det ved reguleringen sikres, at tarifferne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tarifferne pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives. Efter lovens § 4, stk. 8 skal

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 5 af 10

net- og transmissionsvirksomhederne respektere dette loft. For transmissionselskaberne herunder Sydøstjyske Net A/S anses a conto rådighedsbeløbet anmeldt i efteråret 2003 at være "tariffen".

Efter bestemmelserne i bek. 899 fastsættes virksomhedens indtægtsramme som svarende til de indtægter virksomheden vil have i 2004, når det forudsættes, at tarifferne pr. 1. januar fastholdes uændret.

Tilsynets afgørelser med fastfrysning af indtægtsrammerne som svarende til de indtægter virksomheden vil have i 2004, når det forudsættes, at tarifferne pr. 1. januar 2004 fastholdes uændret, er således en udmøntning af bestemmelserne i bekendtgørelserne.

Selskabet anmeldte den 2. september 2003 budgettet til Eltra, hvorefter selskabet ville opkræve et rådighedsbeløb på kr. 26.620.000 for at stille nettet til rådighed. Efterfølgende er der ikke i 2003 sket ændringer heri er det oplyst af Eltra – nu Energinet.dk

Sydøstjyske Net indgik i forsikringssamarbejdet med de øvrige selskaber i N1 1. juli 2003 og besluttede at øge forsikringen i november 2003. Forsikringen har medført øgede udgifter til forsikring på kr. 399.000 svarende til en stigning i rådighedsbeløbet på 1,6 %.

Om forsikringen fremgår det af referatet til bestyrelsesmødet 18. november [...], at forsikringen forventedes på plads inden 1. januar 2004. Endvidere fremgår det af referatet, at forsikringsomfanget påtænkte forøget med ændringen af forsikringen.

Efter bestemmelsen i bek. 899 § 6, stk. 3 skal en stigning for at kunne danne grundlag for forhøjelse skyldes **udefra** kommende forhold, der **ikke kunne forudses**. Ændringen af forsikringen skyldes efter referatet fra mødet 18. november 2003 ikke udefra kommende forhold, idet selskabet traf beslutning om at øge forsikringsomfanget, og samtidig var ændringen forventet på plads inden 1. januar. En forhøjelse af indtægtsrammen jf. bek. 899, § 6, stk. 3 findes derfor ikke at kunne godkendes."

Retsgrundlaget

§§ 4 og 6, stk. 1 – 3, i bekendtgørelse 899 af 30. august 2004 om indtægtsrammer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder lyder som følger:

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 6 af 10

"§ 4. Indtægtsrammen for 2004 fastsættes som svarende til de indtægter, virksomheden vil have i 2004, når det forudsættes, at tariffene pr. 1. januar 2004 for ydelser omfattet af bevillingen, som virksomheden har anmeldt til Energitilsynet, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, i elforsyningsloven og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 90 af 7. februar 2000 om regler for anmeldelse af priser og andre betingelser for transport og levering af elektricitet samt hel eller delvis salg af ejerandele i elforsyningsvirksomheder, fastholdes uændret i 2004. Indtægtsrammen korrigeres med forhøjelser eller reduktioner efter reglerne i kapitel 3."

(Kapitel 3)

"§ 6. Energitilsynet kan godkende, at en virksomheds indtægtsramme og tariffen i særlige tilfælde kan forhøjes, hvis virksomheden kan dokumentere, at der med henblik på opretholdelse af forsyningssikkerheden opstår væsentlige meromkostninger i forhold til det, som er lagt til grund ved fastsættelsen af tariffene pr. 1. januar 2004, og hvis disse meromkostninger ikke kunne forudses på tidspunktet for offentliggørelse af tariffene.

Stk. 2. Energitilsynet kan beslutte, at en virksomheds indtægtsramme og tariffen kan forhøjes eller skal nedsættes, hvis der som følge af ændret eller ny lovgivning eller regler udstedt i medfør heraf, som er trådt i kraft efter tariffernes offentliggørelse, og hvis indhold ikke var offentliggjort eller kunne forudses ved tariffernes offentliggørelse, opstår væsentlige meromkostninger henholdsvis mindreomkostninger i forhold til det, som er lagt til grund ved fastsættelse af tariffene pr. 1. januar 2004.

Stk. 3. Energitilsynet kan godkende, at en netvirksomheds eller regional transmissionsvirksomheds indtægtsramme og tariffen i særlige tilfælde kan forhøjes, hvis virksomheden kan dokumentere, at der for nedenstående omkostningsposter set under ét opstår væsentlige meromkostninger i forhold til de omkostninger, som samlet set for de pågældende omkostningsposter var lagt til grund ved fastsættelsen af tariffene pr. 1. januar 2004, og som skyldes udefra kommende forhold, der ikke kunne forudses på tidspunktet for offentliggørelsen af tariffene:

- 1) Omkostninger til rådgivning om energibesparelsesaktiviteter i henhold til bekendtgørelse om energibesparelsesaktiviteter i kollektive elforsyningsvirksomheder.
- 2) Omkostninger til lokalt samarbejde om energibesparelser i henhold til lov om fremme af besparelser i energiforbruget og regler og påbud fastsat i henhold til denne lov.
- 3) Omkostninger til rådgivning om elsikkerhed i henhold til elforsyningsloven og regler i medfør heraf.

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 7 af 10

- 4) Omkostninger til arbejde med elsikkerhed, herunder til medarbejdernes deltagelse i møder og kurser vedrørende elsikkerhedsspørgsmål og deltagelse i Sikkerhedsstyrelsens arbejde i råd, udvalg og arbejdsgrupper.
 - 5) Omkostninger ved nettab vedrørende net, som ikke er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.
 - 6) Omkostninger til sikring af forbrugerindflydelse efter elforsyningslovens §§ 40-42.
 - 7) Ydelser til afvikling af gæld til en kommune vedrørende tjenestemandspensionsforpligtelser, som efter §§ 41 og 42 i bekendtgørelse nr. 944 af 29. oktober 2001 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet på 150 kV og derunder kan indregnes i indtægtsrammerne.
 - 8) Omkostninger til tilsyn og kontrol med betaling for offentlige serviceforpligtelser, som udføres efter regler udstedt i medfør af elforsyningsloven.
 - 9) Rimelige omkostninger til demontering af luftledninger, som finder sted efter udløbet af luftledningernes standardlevetid, eller hvor luftledningen efter demonteringen erstattes af et jordkabel på under 100 kV, eller hvis demonteringen sker i henhold til godkendelse af etablering eller ændring af transmissionsnet efter elforsyningslovens § 21.
 - 10) Forsikringspræmier til forsikring af netaktiver.
 - 11) Øgede driftsomkostninger til målinger i henhold til måleforskrifter udstedt af den systemansvarlige virksomhed eller i henhold til regler udstedt i medfør af elforsyningsloven om måling af elforbrug og elproduktion hos forbrugere, som helt eller delvist producerer den elektricitet, de forbruger.
 - 12) Driftsomkostninger som følge af kabelfejl på net med et spændingsniveau over 20 kV, hvis disse omkostninger ligger væsentligt ud over basisomkostningerne ved kabeldriften.
 - 13) Omkostninger ved, at eventualforpligtelser som nævnt i § 17, stk. 2, aktualiseres.
- [...]"

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 8 af 10

Ikrafttrædelsesbestemmelsen i bekendtgørelse nr. 899 af 30. august 2004 lyder som følger:

"§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 10. september 2004 og har virkning fra 1. januar 2004. Med virkning fra den 1. januar 2004 ophæves bekendtgørelse nr. 944 af 29. oktober 2001 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet på 150 kV og

derunder og bekendtgørelse nr. 1182 af 15. december 2000 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet over 150 kV.

[...]"

Energiklagenævnets bemærkninger

Som sagen foreligger oplyst, finder Energiklagenævnet at kunne lægge til grund, at klagers øgede udgifter til forsikring på reelt kr. 399.000 for 2004 kan henføres til to årsager, nemlig 1) klagers beslutning i november 2003 om at udvide forsikringsdækningen, og 2) en generel prisstigning inden for forsikringsområdet, forårsaget af bl.a. øget terrorrisiko. Det er ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger muligt at vurdere, hvor stor en del af forøgelsen, der kan henføres til hver enkelt af de nævnte grunde.

Energiklagenævnet lægger endvidere efter indholdet af referatet af klagers bestyrelsesmøde den 18. november 2003 til grund, at beslutningen om at udvide forsikringsdækningen var affødt af, at klager som følge af opsplitningen af elforsyningssektoren havde fået en reduceret økonomisk evne, der gjorde sel-skabet betydelig mere sårbar overfor eventuelle større skader på nettet m.v.

Energiklagenævnet anser i lyset af den nævnte baggrund for forøgelsen af forsikringsdækningen, at udgiften til udvidelse af forsikringsdækningen er affødt af en udefrakommende årsag, jf. herved bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

Energiklagenævnet finder imidlertid på baggrund af de foreliggende oplysninger, at den omhandlede forøgelse af forsikringspræmien må anses som forud-set på tidspunktet for offentliggørelsen af tarifferne i september 2003.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Energitilsynets afgørelse af 7. februar 2006.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 7. februar 2006 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 25. februar 2008.

Afgørelsen er truffet efter § 89 i lov om elforsyning.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

18. marts 2008

J.nr.: 11-405

Eksp.nr.: 34731

UJO-EKN

Side 9 af 10

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenætnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nænsformand

/Ulla Østergaard
Specialkonsulent

18. marts 2008

J.nr.: 11-405
Eksp.nr.: 34731
UJO-EKN

Side 10 af 10